

I. A három bejárat.

1. Amint Izráel táborából a templom udvaron keresztül egyre beljebb haladunk Isten jelenléte felé, milyen újabb és újabb ajtókon kell keresztülmenni?

- Az Izráel táborában lévő embereket három ajtó választott el az Isten jelenlétének színhelyétől, és minden ajtónál újabb tilalmakkal és szigorításokkal találkoztak, akik tovább szerettek volna menni.
- Az első ajtón még minden izraelita bemehetett az égőáldozati oltárig, hogy rendezze az Istennel való kapcsolatát, amit az elkövetett bűn megrontott.
- A második ajtón már csak papok léphettek be, akik a bűnbánó bűnös ügyének képviselőjeként járultak az Isten színe elé.
- A harmadik ajtón csak a főpap léphetett be, de ő is csak évente egyszer, az engesztelés napján, amikor Isten a büntörlő kegyelmét érvényesítette népe felett.
- De ezeken az ajtókon is csak az Isten által meghatározott feltételek teljesítése mellett lehetett belépni, ezek hiánya mindenki számára kizárta a belépés lehetőségét.

2. A ma élő emberek előtt hogyan nyitja ki Isten az első két ajtót, amelyen keresztül Hozzá mehetünk, és milyen módon léphetünk be ezeken az ajtókon?

- Az első ajtón a bűnösöket hívja Isten az oltárhoz, olyan bűnösöket, akik szabadulni szeretnének a bűnterheiktől.
- Jézusnak ez a hívása ma is hangzik minden megfáradt bűnös felé, aki szeretne megszabadulni bűnterheitől. **Mt. 11,18.**
- Ő, mint helyettesítő áldozat, kész átvenni róluk bűneik terhét.
- Cserébe pedig nyugalmat és a Vele való közösség gyönyörűségét adja a lélek számára.
- Péter apostol viszont azt mondja, hogy a bűnbocsátó kegyelemben részesült ember már a Mindenható Isten papjaként van tekintve. **I. Pét. 2,9.**
- Vagyis a Jézus Krisztusban szabaddá vált ember már tovább léphet, de ez a további lépés már szolgálatot is jelent számára.
- Jézus igájának a felvételét jelenti, olyan terhek hordását, amelyet Jézus gyönyörűségessé akar tenni számukra. **Mt. 11,29.**
- Ebben a szolgálatban a Szentély három berendezési tárgya határozza meg, és teszi hangsúlyossá a szolgálattétel mibenlétét és módját.
- Világosság közvetítőnek kell lennie, az élet kenyerét kell adja az arra éhezőknek, és Krisztus érdemében kell Isten színe elé vezetnie embereket.

3. Milyen üzenete van a harmadik ajtónak a mai emberek felé, annak az ajtónak, ami még a szolgáló papok előtt is zárva volt?

- Amikor Jézus meghalt a kereszten, akkor a templomnak az a kárpitja, vagyis ajtaja kettéhasadt, és ezáltal kinyílt a szolgáló papok előtt. **Lk. 23,45.**

- Ez a törvény ítélte meg az ember életében a bűnt, és követelte a bűnös büntetését, az ítélet azonban csak a törvény fölött lévő kegyelem trónján keresztül érvényesülhetett.
 - Ezért a főpap, évente egyszer vért hintett erre a fedélre, és ez által az ítélszék a kegyelem székévé változott a bűnbánó bűnös számára.
 - A ládában lévő törvény a pitvarban lévő bűnös számára még halált mondott ki, a Szentek-szentjében azonban a vér fedezete által, az őket elítélő törvény a kegyelem hatása alá került.
 - Így nyilatkoztatta ki Isten, hogy az Ő uralkodásának alapja „igazság és jogoság”, ugyan, de a „kegyelem” is részét képezi. **Zsolt. 89,15.**
- ## 2. Mít akart Isten kinyilatkoztatni önmagáról a kegyelem trónja által, milyen különös összhangot figyelhetünk meg itt a szövetségládánál?
- A templomban itt a szövetségládánál van az a hely, ahol a legteljesebb és a legtekintélyesebb képet kapjuk Istentől, az igazságosságáról és a szeretetéről.
 - Itt ismerhetjük meg Istent úgy, mint akiben az igazságosság és a kegyelem nem egymással ellentétes megnyilatkozásként jelenik meg, hanem csodálatos harmóniában egyesül.
 - Bár nem hagyja a bűnt büntetlenül, hiszen a helyettesítő áldozatnak meg kellett halni az elkövetett bűn miatt, de a bűnbánó bűnösnek kegyelmet hirdet, hogy élhessen.
 - Itt érthetjük meg azt, hogy Isten nem azáltal gyakorol kegyelmet a bűnösök felé, hogy a törvényt hatályon kívül helyezi, ahogy ezt sok keresztény gondolja.
 - Éppen a helyettesítő áldozat vére erősíti meg a törvény érvényességét, egyúttal azonban engesztelést is szerez a törvény követelményének.
 - Ezért nevezték ezt a helyet az engesztelés fedelének.
 - Ha Isten a Tízparancsolat hatályon kívül helyezésével érvényesítené kegyelmét a bűnbánó bűnös felé, akkor Jézusnak nem kellett volna meghalni Megváltóként helyettünk a kereszten, a mi bűneink miatt.
 - A vér által szerzett kegyelem csak azt erősíti meg, amit Pál apostol mond ki, miszerint a „törvény szent, igaz és jó”. **Róm. 7,12.**

- Amint ez a szétszakadt függöny megnyitotta az utat az eddig elzárt Szentek-szentjébe, úgy nyitott utat Jézus halála Istenhez, a bűn világában élő ember számára, amelyet teljes bátorsággal vehetünk igénybe.
 - „Ahová útnyitóul ment be érettünk Jézus, aki örökké való főpap lett, Melkisédek rendje szerint.” **Zsid. 6,20.**
- Ily módon Jézus halála megnyitotta az utat arra is, hogy most már a mi nagy Főpappunkkal együtt mi is bemehetünk a Szentek szentjébe.
 - „Adtam elődbe egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat.” **Jel. 3,8/a.**
 - „Azért atyámfiai bizodalunk van a szentélybe való bemenetelre a Jézus vére által.” **Zsid. 10,19.**

4. Mit jelképezett az a kárpit, ami a Szentély és Szentek-szentje között képezte az állandóan elválasztó, zárt ajtót?

- Ez a kárpit is az eljövendő Messiás előképe volt, és nagyon fontos jelképes üzenetet fejezett ki az Isten és az ember kapcsolatából. **Zsid. 10,20.**
- A Szentélyben szolgáló papok ugyanis csak úgy tartózkodhattak az Isten dicsősége jelenlétének közelében, hogy ez a belső kárpit elfedezte őket a dicsőség megemésztő tüze elől, csak így maradhattak életben.
 - Így áll Jézus is Isten és a bűnös között, hogy elfedezze őket, hogy ezután már nem nekik lesz tulajdonítva az elkövetett bűn. **Zsolt. 32,1-2.**
- Ahogy a kárpit biztosította azt, hogy a papok egészen közel mehettek az Isten jelenlétéhez, akként a mi számunkra is Jézus biztosítja az Istenhez való közeledés lehetőségét.
 - „Mivelhogy azért atyámfiai bizodalunk van a szentélybe való bemenetelre a Jézus vére által, azon az úton, amelyet Ő szentelt nekünk új és élő út gyanánt, a kárpit, azaz az Ő teste által.” **Zsid. 10,19-20.**

5. Mit fejezett ki az az esemény, amikor ez az elválasztó függöny szétszakadt a tetejétől az aljáig, és így megnyitotta a belépés lehetőségét a Szentek-szentjébe?

- Ez a kép azt mutatja be, hogy Jézusnak, mint kárpitnak is szét kellett szakadnia ahhoz, hogy az Istenhez visszavezető út végre megnyíljon az Istentől elszakadt emberi család előtt.
 - A függönynek ez a szétszakadása egy rendkívüli csoda volt, hiszen olyan erős anyagból lett szöve, hogy a zsidó hagyomány szerint két pár ökör sem tudta volna szét szakítani.
- Az esti áldozat idején, amikor arra készültek, hogy az áldozati bárányt feláldozzák, akkor az igazi oltárra felfeszített Jézus, mint hatalmas győztes azt kiáltotta: „**Elvégeztetett!**”.
 - E kiáltás válaszként és bizonyosságként, hogy ezt a győzelmi kiáltást elfogadták a mennyei királyiszéknél, a függöny kettéhasadt.
- A Megváltó halála utat készített minden hívőnek Istenhez, és ezen az úton már mi is Isten elé járulhatunk.

- Ezért Jézus, a követőivel szemben is mindig az örök erkölcsi törvény iránti engedelmességet állította feltételként, mindig azt mondta: „*tartsd meg a parancsolatokat*”. **Mt. 19,17/b.**

5. Át lehet-e írni, esetleg jóhiszeműen, az Isten által adott Tízparancsolatot, azt gondolván, hogy egyes pontjait mi más módon akarjuk megtartani?

- Ilyen vonatkozásban nem kaptunk felhatalmazást Istentől, az általa adott törvények előírásait mi nem változtathatjuk meg, azt ugyanis csak a szerző, vagyis Isten, a törvényadó változtathatná meg.
- Ahogy a szövetségládaival kapcsolatos isteni előírások semmibevétele súlyos következményekkel járt a múltban, akként érvényes ez a jelenben is.
- Azokban az esetekben, amikor lehetőség van Isten rendelkezéseit megismerni, a szándékos tudatlanság senkit sem mentesít a felelősség alól.
 - Dávid szándéka is jó lehetett, amikor egy teljesen új szekerre tetette fel a frigyládát, hogy Jeruzsálembé szállítsa, de ez ellentétben állt azzal a törvénnyel, amit Isten adott a frigyláda szállítására vonatkozóan, ezért be is következett a baj. **I. Krón. 13,7-13.**
 - A frigyládát ugyanis csak a lévítai papok vihették. **I. Krón. 15,2; 11-15.**
- Ma is vannak olyanok, akik nem rossz szándékkal ugyan, de tiszteletlenül közelednek az Isten jelenlétét jelképező szövetség ládához, és a benne lévő törvényhez, mert azt hiszik, hogy Isten előírásai ellenére ők a saját elgondolásaikat követhetik.
 - Ezt az önkényes viszonyulást a Kaini útnak lehet nevezni, ami újra és újra megtéveszt és elcsábít embereket Istentől.
- Ezeket az embereket Jézus arra figyelmezteti, hogy egyszer egy nagyon szomorú ténnyel fognak szembesülni.
 - A végső számadás napján Jézus azt fogja nekik mondani: „*Sohasem ismertelek titeket; távozzatok tőlem, ti gonosztevők*”. **Mát. 7,23/b.**

IV. A kegyelem trónja.

1. Az előzőeken kívül még milyen különleges rendeltetése volt a szövetségládanak, illetve mi nyilatkozott meg a láda fölött elhelyezett két kérés között?

- A szövetségláda tetejét engesztelés fedelének nevezték, ahol két színaranyból készült kérésűt helyeztek el, és a közöttük lévő helyet pedig a kegyelem trónjának nevezték.
 - Innen, erről a helyről beszélt Isten Mózesnek és Izrael főpapjaival, és nyilatkozta ki akaratát bizonyos helyzetekben. **II. Móz. 25,22.**
- Ez a trón tulajdonképpen egy ítélőszék is volt, ahonnan az általunk Jézusként ismert Isten, aki egyúttal Bíró is, nyilatkozta ki döntéseit és akaratát.
 - Ez a trón azonban a kegyelem trónja volt, ahonnan évente egyszer, a nagy engesztelési napon, a büntőlő kegyelme érvényesült népe számára.
- Ezért az örök erkölcsi törvényt, amelyet az ember megrontott, és amely halálra méltónak ítélte, itt a kegyelem trónja alatt kellett elhelyezni.

- A Biblia feljegyzései alapján viszont a törvényt nem a zsidó népnek adta Isten, hiszen már Kain történeténél is találkozunk a törvény kinyilatkoztatásával, bár még csak közvetett módon. **I. Móz. 4,7.**
 - Kainnak Isten bűnről beszél, a bűn viszont nem más, mint törvénytelenység. **I. Jn. 3,4.**
 - Ha Kain idejében nem ismerték volna a törvényt, akkor nem lett volna bűn sem, hiszen ahol nincs törvény, ott törvény ellen való cselekedet, vagyis bűn sincs. **Róm. 4,15.**
- Ádámnak és közvetlen utódainak azonban még a szívében, a lelkiismeretébe írva létezett és élt ez a törvény.
 - Később, ahogy a bűn fokozatosan kitörölte a szívbe írott törvényt, akkor az Isten fiainak vonalán apáról-fiúra, szájhagyomány útján maradt fenn a törvény ismerete.
 - Ábrahám is az atyától kapott hagyományozás alapján tudott Isten törvényéről, és ragaszkodott hozzá egész háza népével.
 - Isten elismerő szavakkal nyilatkozik Ábrahámról: „*megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet*”. **I. Móz. 26,5.**
- A későbbi korokban Isten nem bízhatta ezeket a szent előírásait olyan emberek emlékezetére, akik esetenként hajlandóak voltak arról még elfeledkezni is.
 - Ezért adta Izraelnek két kőtáblára írva, érvényessége azonban már az első emberpárra is kihatott.

3. Mi a jelentősége a ma embere számára annak a törvénynek, ami a szövetséglábadban elhelyezett két kőtáblára lett felírva Isten által?

- A Biblia arról tudósít, hogy egyszer minden embernek meg kell állnia Isten ítélőszéke előtt, hogy számot adjon cselekedeteiről.
 - Ebben az ítéletben a frigyáladában elhelyezett Tízparancsolat lesz az a mérték, amihez Isten minden ember cselekedetét viszonyítani fogja. **Jak. 2,11-12.**
- János apostol szerint az élet fájának gyümölcséből enni, és az új Jeruzsálem kapuin belépni csak azoknak lesz joguk, akik megtartották Isten parancsolatait. **Jel. 22,14.**
- Aki itt a földi életében nem tudott, vagy nem akart Isten törvénye szerint élni, az Isten országában sem tudna aszerint élni, számára egy állandó gyötrellem lenne az örökélet.

4. Jézus több törvényt is érvénytelenített a halálával, mi a helyzet a Tízparancsolattal, ebből mennyi érvényes még az Újszövetségi időben?

- Az ítélet mértékeként nemcsak nyolc vagy kilenc pont érvényes a törvényből, mint sok keresztény gondolja azt, hanem mind a tíz.
 - „*Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megrontásában bűnös.*” **Jak. 2,10.**
- Jézus szerint „*könnyebb a Mennynek és a Földnek elmúlni, hogynem a törvényből egy pontocskának elesni.*” **Lk. 16,17.**

- Mindez azért lehetséges, mert az értünk hozott áldozata minden Benne hívőt úgy állít Isten elé, mint tökéletesen igaz embert, ezért nincsen már „*semmi kárhozzátása azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak*”. **Róm. 8,1/a.**

6. A főpapok és a nép felismerték az Istenhez vezető új utat, amit megmutatott nekik, éltek az új lehetőséggel, vagy figyelmen kívül hagyták?

- Mivel az áldozat bemutatás szertartása még tovább folytatódott a templomban mintegy 40 évig, egészen a templom lerombolásáig, ezért valószínűleg újra összevarrták a szétszakadt függönyt.
- Valahogy így foltozgatják napjainkban is az emberek a saját erőfeszítéseikkel az Isten előtti megállásuk lehetőségét, mert nem értik Jézus áldozatának jelentőségét, és azt gondolják, hogy képesek olyan körülményt létrehozni, amely eltakarja őket, a bűnös lényüket Isten figyelő tekintete elől.
 - Ugyanez motiválta az első emberpárt, amikor fűgefalevélből ruhát készített magának, és ugyanez mozgatja azoknak a erőfeszítéseit is, akik a saját cselekedeteik igazságában reménykednek az üdvösségben.
 - Soha ne felejtjük el, hogy a saját javítgató cselekedeteink nem tehetnek igazakká Isten előtt, mivel majdnem minden tettünkhöz valahol önző érdek tapad.
- Istennel békességre jutni csak Jézus Krisztusba vetett hit által lehet.
 - „*Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Aki által van a menetelünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk.*” **Róm. 5,1-2.**

7. Minek a szimbóluma volt a Szentek-szentje, és milyen üzenetet fogalmazott meg az a körülmény, hogy oda csak a főpap léphetett be, a nép képviselőjében?

- A Szentek-szentje volt a templom belül az a hely, ahol az Isten dicsősége nyilatkozott meg, és ide csak a főpap mehetett be, évente egyszer, az engesztelési napon.
 - A Mennyben, az Isten színe elé is csak Jézus Krisztus mehetett, mint a mi Főpapunk. **Zsid. 8,1-2.**
- Amint Izrael fiai csak hitben követhették a főpapot, amikor bement a Szentek-szentjébe, ez annak a kifejezője, hogy mi is csak hit által követhetjük Jézust a Mindenható Isten elé.
- Amint Izrael fiai számára a Szentek-szentje az Isten lakhelyét jelentette, úgy a teremtett világ számára a Menny képezi azt a helyet, ahol Isten a királyiszkét felállította a teremtményei számára. **Zsolt. 103,19.**
 - Ilyenképpen a Szentek-szentje a Menny előképe volt Izrael fiai számára.
- Mivel pedig az újjáteremtett földön az új Jeruzsálem képezi az a helyet, ahol közöttünk és velünk fog lakni az Isten, ezért a Szentek-szentje az újjá teremtett földnek és az örök életnek az előhírnöke is volt. **Jel. 21,3.**

II. A szövetség ládája.

1. Milyen berendezési tárgyat kellett elhelyezni a Szentek-szentjében, és mit tudhunk róla, hogyan nézett ki?

- Eredetileg egyetlen berendezési tárgyat helyeztek el a templomnak ebben a legszentebb részében, amit „szövetségláda”-nak vagy „frigyláda”-nak neveztek, ez állt egyedül a Szentek-szentjének középpontjában.
- A szövetségláda részletes leírásában megtaláljuk, hogy a templom többi tárgyaihoz hasonlóan ez is sittimfából készült, de teljesen arannyal volt borítva kívül és belül. **II. Móz. 25,10-22.**
 - Ez a kép is Jézus Krisztus kettős természetét, vagyis Isten-ember voltát fejezte ki ezzel.
- A szövetségnek ez a ládája két fő részből állt.
 - Egyik résznek maga a láda mondható, aminek az volt a rendeltetése, hogy a benne tartott törvénynek helyet és védelmet biztosítson. **I. Kir. 8,9.**
 - A másik része pedig a láda fölött lévő kegyelem trónja volt, amely Isten dicsőségének színhelye volt. **II. Móz. 25,22.**

2. Mit jelentett Isten népe számára a frigyláda, és hogyan tapasztalhatták meg ennek jelentőségét a gyakorlati életükben?

- Isten ládájának a jelenléte minden esetben Isten személyes jelenlétét fejezte ki, – és ezen keresztül Istentől jövő biztonságot és védelmet jelentett a népnek minden helyzetben.
- Mivel az Istenség személyei közül Jézus volt az, aki a személyes jelenlétével kíséerte népét a történelme folyamán, ezért a szövetségláda ilyen módon is jelképezte Őt, ennek szimbólumaként volt ott a templomban.
 - Ahogy a pásztor megy a nyája előtt, úgy vitték a ládát is a nép előtt Isten jelenlétének szimbólumaként.
 - Harcok idején a győzelem szimbólumaként vitték ki az ütközet színhelyére, de a megáradt Jordán közepén is biztonságot jelentett a folyón átkelő nép számára.
 - Ezért erre vonatkozóan is el lehet mondani, hogy frigyláda nélkül olyan volt a nép, mint egy pásztor nélküli nyáj.
- A láda jelenléte még az emberek által készített bálvány szobrokat is összetörte, mint amikor a filiszteusok Dágon templomában helyezték el. **I. Sám. 5,4.**
 - Jézus a te életed bálványait is kész összetörni, ha befogadod Őt a szívedbe. **Jn. 1,12.**
 - Lehet, hogy a te közreműködésedet is kéri ehhez, mint Gedeon esetében, de csak azért, hogy megtiszteljen azzal, hogy részt ad neked az ő hatalmának munkájából.
- Amikor Jerikó ellen vonult fel Izráel, akkor is a frigyládát vitték a nép előtt, de ha Isten jelenléte nincs közöttük a szövetségláda által, akkor a papok hiába fújták volna a kürtjeiket, a falak nem omlottak volna le.
 - Éli főpap idején is kivitték a frigyládát a filiszteusok elleni harcba, de Isten nem ment együtt a ládával, ezért el is veszítették az ütközetet. **I. Sám. 4,3-11.**

- Nekünk is Isten jelenlétére van szükségünk, e nélkül tehetetlenek vagyunk.
- De mi is fújhatjuk az evangélium kürtjét akármilyen önbizalommal, lehet annak hangja csodálatos az emberek fülében, ettől azonban Sátán egyetlen bástyája sem omlik le.

3. Mit tanulhatunk abból, ahogyan Izráel fiai viszonyultak a frigyládához a történelmük folyamán?

- A láda, azaz Isten jelenléte, ma is az örömök és áldások forrása lehet mindenki számára, ehhez azonban bizonyos feltételeket kell biztosítanunk.
- Sokan megfösztyák magukat azoktól az áldásoktól, amiket a szövetségláda, vagyis Isten jelenléte biztosítana részükre, mint egykor Dávid, amikor Obed Edom házánaál hagyta, mert megijedt Uzza halála miatt. **II. Sám. 6,9-10.**
 - Sok mindennel távol lehet tartani Jézust magunktól, szívunktól, otthonunktól, és vele azokat az áldásokat is kizárva, amelyek az Ő jelenlétéből fakadnak
 - Egyesek felesleges aggodalmaskodással és félelmeikkel, mások azzal, hogy nem gondolják végig előre, mennyire komoly dolog együtt lenni a Jézussal.
 - Jézus ugyan a barátunknak nevezi magát, de ez nem jelenti azt, hogy mi haverkodó stílusban kereshetjük a Vele való kapcsolatot. **Jn. 15,14.**
- Hadd legyen tehát veled a szövetségláda – azaz Jézus személyes jelenléte – kíséren az életedben és vezessen minden utadban, akkor tiéd a győzelem és az áldás. **Mt. 28,20/b.**

III. A szövetség táblái.

1. Honnan kapta a nevét a „szövetségláda”, miért nevezték így, és minek a kifejezése volt ez a kép?

- A szövetségládát a benne lévő két kőtábla alapján nevezték el így, a szövetség tábláiról kapta azt a nevet, mivel a szövetség tábláinak a tartó ládája volt.
- Ez a két kőtábla, az örök erkölcsi törvénynek, a Tízparancsolatnak a leírását tartalmazta, mint az Isten és az ember közötti szövetség feltételeit.
- Ezeket a törvényeket maga Isten írta fel a kőtáblákra.
 - Amikor Mózes a nép bűne feletti felháborodásában összetörte, akkor új táblákat kellett készítenie, de a felírást ismét Isten végezte el. **II. Móz. 32,16. 34,1.**
- Ilyenképpen a szövetségláda ismét Jézust jelképezte olyan módon, mint aki magában hordozza Isten örök törvényét, amely számára a legkedvesebb.
 - Dávid ezt prófétikus üzenetként mondta el a Messiásról a zsoltárokból: „*a te törvényed keblem közepette van*”. **Zsolt. 40,9.**

2. Hogyan vélekedik a vallásos világ a szövetség tábláira felírt törvényről, és a többi törvénytől eltérően ezeket a törvénytöveket miért kőtáblákra írta fel Isten?

- Sokan gondolják azt, hogy a Tízparancsolat, mint erkölcsi törvény csak a zsidó nép számára adatott, és Jézus halálával el lett törölve, évenyét vesztette.